

Prædiken til Midfaste søndag

Joh. 6,1-15

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Derefter tog Jesus over til den anden side af Galilæas Sø. En stor folkeskare fulgte ham, fordi de så de tegn, han gjorde ved at helbrede de syge. Men Jesus gik op på bjerget, og dér satte han sig sammen med sine disciple. Påsken, jødernes fest, var nær. Da Jesus løftede blikket og så, at en stor skare kom hen imod ham, sagde han til Filip: »Hvor skal vi købe brød, så disse folk kan få noget at spise?« Men det sagde han for at sætte ham på prøve, for selv vidste han, hvad han ville gøre. Filip svarede ham: »Brød for to hundrede denarer slår ikke til, så de kan få bare en lille smule hver.« En af hans disciple, Andreas, Simon Peters bror, sagde til ham: »Der er en lille dreng her, han har fem bygbrod og to fisk; men hvad er det til så mange?« Jesus sagde: »Få folk til at sætte sig.« Der var meget græs på stedet. Mændene satte sig; de var omkring fem tusind. Så tog Jesus brødene, takkede og delte ud til dem, der sad der; på samme måde også af fiskene, så meget de ville have. Da de var blevet mætte, sagde han til sine disciple: »Saml de stykker sammen, som er tilovers, så intet går til spilde.« Så samlede de dem sammen og fyldte tolv kurve med de stykker af de fem bygbrod, som var tilovers efter dem, der havde spist. Da folk havde set det tegn, han havde gjort, sagde de: »Han er sandelig Profeten, som skal komme til verden.« Jesus forstod nu, at de ville komme og tvinge ham med sig for at gøre ham til konge, og han trak sig atter tilbage til bjerget, helt alene.

Johannesevangeliet 6,1-15

Der må være en verden til forskel på, hvordan fortællingen i dag høres i den svindende kristne menighed i Gaza og så her hos os, der lever med trosfrihed og materiel tryghed. Gaza er kun 175 km fra Tabgha ved Genesaret Sø, hvor brødunderet skal have fundet sted. Vi er over 4000 km fra både Gaza og Tabgha. Men vi har troen til fælles.

Handlede fortællingen i dag kun om mad, så er underne virkelig skævt fordelt. På Gaza-striben er der under 800 kristne tilbage. De bor i et af de fattigste områder i Mellemøsten. To tredjedele af befolkningen lever under FN's fattigdomsgrænse, de fleste er uden arbejde. De klarer kun dagen og vejen, fordi FN hver anden måned uddeler basale fødevarer som mel og olie. Vi har mad i overflod. Slow food, fast food og nordic food. Vi har råd til at tælle kalorier. Vi har julemærkehjem til overvægtige børn. I Gaza er hver dag en kamp for overlevelse. Forældrenes uro og bekymring gælder børnene, når de går sultne i seng. Min gamle professor Theodor Jørgensen, som nu er død og begravet på Frederiksberg kirkegård, sagde engang, at evangeliet somme tider er at række et andet menneske brød. Det vil jeg gerne minde mig selv om i dag.

Den her farlige og forunderlige fastetid, der sætter spot på det onde i os selv, i livet og i verden, begyndte med Jesu fristelse 1. søndag i fasten. Djævelen kom og testede Jesus tre gange. Første gang skulle Jesus bevise, at han var Guds søn, ved at forvandle sten i ørkenen til brød. Han satte Djævelen til vægs og sva-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 754, 124 årgang
Marts 2023
ISSN 0901-2214

rede, at vi mennesker ikke lever af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund. Det er den nøgle, jeg bruger til at lukke dagens fortælling op med. Brødunderet handler ikke alene om mad, ikke kun om fem brød og to fisk. Det handler også om noget andet. Om tro og håb, om at se muligheder, som andre er blinde for, om ødselhed og generøsitet. Brødunderet handler om alt det, vi lever af hver eneste dag. I Tabgha, i Gaza og her på Frederiksberg. Tør vi sige Gud i vold, kan lidt blive til meget, ja, til meget mere, end vi drømte om.

Den 86-årige pave Frans besøgte Irak i 2021. Besøget er et eksempel på, hvordan troen på Jesus som hele verdens frelser kan forvandle fem brød og to fisk til åndelig føde, der kan mætte mange tusind munde. Frans er den første pave nogensinde, der har besøgt Irak. Som er det samme som det gamle Mesopotamien, hvor der har været kristendom siden kirkens første århundreder. Uden tro og håb var rejsen ikke blevet gennemført. Paven var op imod en pandemi, der kunne have holdt ham hjemme bag Vatikanets trygge mure. Han var op imod sikkerhedssituationen i Irak.

Et attentat på ham kunne være gefundenes fressen for radikale islamister. Ville Irak være i stand til at beskytte ham? Det gik over al forventning. Paven mødtes med den shiamuslimske storayatollah Ali Sistani. Han besøgte ruinerne af Ur, patriarken Abrahams fødested, stamfaderen for både jøder, kristne og muslimer. Paven besøgte Mosul, højborgen for Islamisk Stat fra 2014 til 2017. Mange tusinder irakere tog imod ham med balloner. Han bad for alle ofrene for krigen, muslimer, kristne og jøder. De svindende kristne menigheder i Irak har aldrig før oplevet så massiv støtte som under pavens besøg. Paven rejste hjem med Irak i sit hjerte. Iraks regering har erklæret 6. marts for *Tolerancens og sameksistensen dag*.

I al beskedenhed har vores lutherske Danmission gjort en stor, modig og frygtløs indsats under krigen i Syrien. De var allerede i området. De har været

der i 100 år. De havde netværket, de havde kontakterne. Ad de kanaler har de bragt hjælp frem til ofrene, til både kristne og muslimer, ateister og anderledes troende. Tro og håb, generøsitet og ødselhed skal der til, for at undere kan ske. Sådan er fortællingen fra Tabgha ved Genesaret sø ikke kun en mindstue fra fortiden om noget, der skete en gang. Det er fortællingen om, at lidt kan blive til meget, hvis vi tror. Brødunderet skete, fordi Jesus var der. Og fordi nogen lagde det lidt, de havde, i hænderne på ham.

To af Jesu disciple nævnes ved navn. Filip og Andreas. De var to forskellige mennesker. Samtidig er de to sider af noget, vi alle har i os. Filip blev konfronteret med den umulige situation at skulle skaffe mad til over 5000 mennesker. Hvad gjorde han? Han gav sig til at regne og sagde så: *Brød for to hundrede denarer slår ikke til, så de kan få bare en lille smule hver*. Han opgav forsøget. Andreas gjorde noget andet. Han lagde det lidt, han kunne skrabe sammen, fem bygbrød og to fisk, i hænderne på Jesus, og underet skete.

Det er de to valgmuligheder, vi har, når vi står over for den svære kærlighed, når vi møder sygdom og sorg, når vi konfronteres med vores egen afmagt, når vi er bange, og vi tænker, at nu er alt håb ude. Vi kan reagere som Filip. Vi kan tælle på knapper, dividere og gange, kalkulere og herefter give op. Eller vi kan gøre som Andreas. Vi kan mobilisere alt det, der er muligt, og så overlade det til Jesus og tro på, at han kan hjælpe os.

Brødunderet, vi hører om i dag, foregriber det største af alle brødunder, nemlig nadveren. Som har samlet og mættet mennesker i mange hundreder år. Derfor indledte evangelisten Johannes med at fortælle, at *påskan var nær*. Journalisten Klaus Wivel skrev for ti år siden bogen *Den sidste nadver* om de efterladte kristne i Mellemøsten. Titlen er dobbeltbundet. Det var i Jerusalem, at Jesus spiste den sidste nadver med sine disciple. Det var her, kirken blev til. Men det er også her i Gaza, 76 km fra Jeru-

salem, at det snart kan blive den sidste nadver for den svindende kristne menighed.

Hos os har vi nadver til overflod. Så meget, at vi indimellem modtager den runde oblat og den lille mundfuld vin uden at tænke dybere over det og uden, at det sætter sig spor i vores liv med hinanden. Covid-19 satte nadveren på pause. Det var en god øvelse. Som fasten skred frem for to år siden, voksede min længsel efter nadveren. Efter at mærke hele verdens frelser sådan rigtigt. Hvis vi synes, at der sker for få undere i Gaza og her på Frederiksberg, så tror jeg, at det skyldes, at vi tror og håber for lidt. De palæstinensiske kristne og vi har brug for brød og ord af en anden verden.

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
vartov@vartov.dk

Helle Bundgaard Poulsen

Sognepræst, Sankt Thomas og Sankt Lukas Kirke,
Frederiksberg

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 740: Nat, søvn og slum og seng farvel

Nr. 634: Du ved det nok, mit hjerte

Nr. 302 Gud Helligånd, o kom

Nr. 637: Du som mætted tusind munde

Nr. 217: Min Jesus, lad mit hjerte få